

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus XVII. De electione, confirmatione, & benedictione Abbatum, &
aliorum Prælatorum Regularium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

Superiores, item Abbates, & Priores, & alij Monasteriorum Regimina exercentes; quocumque nomine censeantur, qui apud Sedem Apostolicam promoventur, vel confirmationem, consecrationem, vel benedictionem recipiunt, absque dictæ Sedis literis, hujusmodi eorum promotionem, confirmationem, consecrationem, aut benedictionem continentibus; ad commissas eis Ecclesias, vel monasteria accedere, vel bonorum Ecclesiasticorum administrationem accipere non præsumant, nullique eos ante dictarum literarum ostensionem recipiant, aut eis pareant. Et isti Episcopi, ac Prælati administrare possunt Prælatutam, etiam ante obtentam confirmationem, si immediatè subjecti sint Pontifici, & valde remoti ab ejus Curia, si in concordia sint electi, ne tales Ecclesiæ damnum patiantur diutiùs expectata electionis confirmatione, *c. nihil, 44. & ceterum, h. t.*

1996. Quæstio est 3. quid possit Episcopus electus, post confirmationem acceptam, licet nondum consecratus sit? R. quod possit omnia, quæ sunt jurisdictionis, non autem ea, quæ sunt ordinis, *c. transmissam, 15. h. tit. junctâ gloss. V. de talibus.* Nam cum ad Celestinum III. delatum esset, quod quidam Clerici, Episcopo confirmato, sed nondum consecrato, per contemptum correctionem Ecclesiasticam eludentes, ei se opposcentes dicerent: *quod potestatem non habeat, eos corrigendi*: respondit dicto Episcopo Pontifex; quod, *ex quo electionis tuæ confirmationem accepisti, de talibus & consimilibus* (præter ea, quæ majoris inquisitionis discussionem exigunt, & ministerium consecrationis desiderant) *quod justum est, & Ecclesiastica convenit utilitati, statuendi habeas liberam facultatem*; quamvis Archi-Episcopus electus, & confirmatus, nondum tamen consecratus, antequam recipiat pallium, non possit exercere actus jurisdictionis, nisi in rebus minoribus, non gravioribus, *c. quod sicut 28. §. præterea.* de hoc V. plura *tit. 8. de auctor. & usu pall.*

ARTICULUS XVII.

De electione, confirmatione, & benedictione Abbatum, & aliorum Prælatorum Regularium.

1997. Loquimur de Prælaturis electivis, & de his quæstio est 1. quibus competat jus eligendi: Resp. de jure communi per-

tinere ad Collegium, seu conventum illius Ecclesiæ regularis, vel monasterii, cui de Prælato per electionem providendum est, *c. 1. h. tit. ibi*: nullus in Ecclesia, ubi duo, vel tres fratres fuerint in congregatione, *nisi eorum electione canonica* Presbyter eligatur; ubi nota ly *electione*, ergo non per collationem; & *c. 8. de consuetud.* ubi approbatur consuetudo industa, quod una Ecclesia de gremio alterius teneatur Prælatum eligere; excipe, nisi aliud concessione speciali, vel privilegio, vel approbatis constitutionibus ejus ordinis, aut monasterii constitutum sit.

Quæstio est 2. an in illis Conventibus, 1998. ubi electio celebratur juxta jus commune, jus eligendi omnibus de illo conventu competat? Resp. quod illis tantum, qui sunt vel tacitè, vel expressè, saltem electionis tempore, professi, *c. ex eo 32. §. in Ecclesiis h. t. in 6. ibi*: in Ecclesiis quoque regularibus, vel monasteriis, *ij, qui non sunt tacitè, vel expressè professi, non debent cum professis, vel conversi laici cum Clericis, electionibus interesse*; quod tamen accipe, ut procedat de laicis conversis, nisi sint ex ordine militari, vel hospitali, ubi omnibus professis de jure competit jus eligendi, ex Ordinis instituto. Canonice autem Regularibus per Clement. 2. *de etate & qualitat.* non conceditur jus eligendi, nisi sint in sacris, saltem in subdiaconatu; ubi nota, quod hæc constitutio expressè agat de Capitulo Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatæ, tam secularis, quam Regularis. Hinc aliqui volunt, quod hæc constitutio, defectu ordinis excludens Canonicum à jure eligendi, non debeat extendi ad Monachos, cum sit correctoria juris communis; His accedit constitutio Clementis V. quæ habetur in Clement. *ut Professores, 1. de Regularibus* in qua dicitur, quod *Professi Ordinum mendicantium, etiam licitè transeuntes ad non mendicantes, licet administrationes habeant, non habeant vocem in Capitulo, etiam si alij de Capitulo id concedant*: nec deinceps consequi possint administrationes, Prioratus, vel officia, etiam tanquam Vicarij: nec pro se, vel alijs animarum curam gerere; & hoc cum clausula irritante: *ibi: quidquid autem in contrarium attentatum fuerit, sit irritum ipso jure, quovis privilegio non obstante*: quo tamen non obstante statim ibidem ponit

ponit eam exceptum dicens : ad illo-
rum autem Mendicantium Ordines, quos
Apostolica Sedes eomodo subsistere voluit,
ut eorum professoribus, ita in illis remane-
re liceret, quod nullum ex tunc admit-
terent ad professionem eorum, quibusque
concessit licentiam generalem ad approba-
tos alios ordines transeundi, presentem no-
lumus constitutionem extendi. Licet autem
Lessius de just. lib. 2. c. 41. d. 13. nu.
105. & Miranda in man. Prælat. tom. 1.
q. 31. art. 8. concl. 2. existiment, affici-
jis parvis etiam Mendicantes ad Carthusia-
nam transeuntes, merito tamen Sanchez
in decalog. tom. 2. lib. 6. c. 7. nu. 110. &
Fr. Barthol. de Vecchis dub. 5. nu. 13. hanc
ampliationem non admittunt, quia tex-
tus in præsentis loquitur de jis, qui tran-
seunt virtute alicujus privilegij ad laxio-
rem, sed transitus ad Carthusianam fit
vi juris communis in Extravag. *Viam am-
bitiosa de Regularib.*

1999. Quæstio est 3. an quilibet Professus ad
Prælatum Regularem, vel beneficia Re-
gularia sui Conventus eligi possit. & nega-
tivè. Nam ad hoc requiritur, quod sit actu,
vel expressè professus, c. cum in Magistrum,
49. h. t. ibi: cum in magistrum assumi non
debeat, qui formam discipuli non assumpsit,
nec sit præficiendus, qui subesse non novit:
nos intellecto per te, quod in quibusdã re-
gularibus domibus jure tibi dicecesano sub-
jectis, sunt quidam in Abbates, non profes-
si ordinem regularem, assumpti: mandamus,
quatenus, cum Abbates tales esse non de-
beant, qui professionem Monachi, & Regu-
lares Canonici non fuerint, ad amotionem
eorum, quos tales inveneris (sublatò appel-
lationis impedimentò) procedas; sic Gre-
gorius IX. & Bonifacius VIII. in c. nullus,
28. eod. in 6. ibi: nullus Religiosus ad Ab-
batiam, seu Prælatum suam, vel alterius
religionis de cetero eligatur, nisi ante fue-
rit ordinem Regularem expressè professus.
Quòd si secus auctu fuerit: eo ipso irritum
habeatur. Ad dignitatem verò Episcopa-
lem (ad quam novitij eliguntur inter-
dum) talem in sæcularibus Ecclesijs eligi
minimè prohibemus.

2000. Nec obstat quævis, etiam longæva, con-
suetudo, c. cum causam, 27. eod. ibi: quia
non debemus attendere solummodo, quid fa-
ctum sit, sed potius, quid sit faciendum, ir-
riletis electionem prædictam non professi,
non obstante consuetudine contraria; &

ideo etiam Clericus sæcularis non potest e-
ligi in Abbatem, vel Prælatum regula-
rem; quamvis summus Pontifex ex ple-
nitudine potestatis possit ei talem Prælatu-
ram concedere in commendam, etiam
perpetuam, ut notat Layman, de elect.
Prælat. q. 183. & Fagnanus in c. cum ad
nostram, h. tit. nu. 4. ad beneficia tamen
simplicia sufficit, quòd se obligent ad il-
lum ordinem profitendum, esto actu eum
professi non sint, cit. c. cum causam, &
Trid. sess. 14. de reform. c. 10. & nullis
simul professionem facere in ordine, & in
Abbatem eligi potest, c. cum ad nostram,
37. h. tit. ibi: cum ad nostram notitiam
pervenisset, quòd H. qui se pro Abbate
Lexoviensi gerebat, non fuit antè Mona-
chus, quam electus: non attendentes,
quòd contra regulares traditiones illud
fuerat attentatum, cum nullam spem, vel
promissionem habens, ut Abbas fiat, de-
beat Monachari, electionem de ipso sa-
ctam curavimus irritare: potest tamen
non professus postulari in Abbatem, vel
Prælatum regularem, c. cum Monasteri-
um, 13. h. tit. ubi talis postulatio per Cæ-
lestinum III. fuit approbata, ibi: nos illam,
prout facta est canonicè, confirmamus; &
etiam post professionem plenè factam, si
necessitas, vel utilitas Ecclesiæ id postulet,
statim eligi in Prælatum; ordinariè tamen
id fieri non debet, nec expedit, ut sumi-
tur ex c. officij, 38. h. tit. ubi, postquam
dictum est, in Abbatem eligi non posse,
nisi instructum in regula monachali, sub-
jungit Pontifex: postquam fuerit in regu-
la competenter instructus (si urgens neces-
sitas, & evidens utilitas ipsius monasterij
postulaverit) purgatione recepta, poterit
in Abbatem assumi, ne monasterium op-
primatur incurisibus malignorum.

2001. Quæstio est 4. an Prælati Regulares eli-
gi possint extra suum monasterium, vel
ordinem? Resp. de hac quæstione agi in
Clement. 1. h. t. ubi Clemens V. ita loqui-
tur: cum rationi non congruat, ut homi-
nes disparis professionis, vel habitus, simul
in eisdem Monasterijs socientur: prohibe-
mus, ne Religiosus aliquis in Abbatem, vel
Prælatum alterius religionis, vel habitus
de cetero eligatur, quòd si secus actum ex-
titerit, sit eo ipso irritum, & inane: per
hoc autem, quin Religiosus in Episcopum,
sæcularis, vel cujuslibet regularis Ecclesiæ
licite possit eligi, non intendimus prohibe-

re. Ex quo textu sequitur, Religiosum eligi non posse ad Prælaturam non Episcopalem, alterius Religionis, vel habitus: & irritum esse, si contra fiat; secus ad Episcopatum Ecclesiæ tam sæcularis, quam Regularis; de hac quæst. videri potest quoque c. *si Abbatem*, 36. h. tit. in 6. ubi nota, decisionem hujus textus etiam locum habere in Monialibus juxta id, quod tradit Suarez tom. 4. de Relig. tr. 8. l. 2. c. 6. n. 7. & illa verba: ejusdem Religionis, professionis, & habitus, juxta Barbosa in cit. *Clement. n. 2.* esse æquipollentia, solumque posita ad majorem rei declarationem, vel expressionem.

1002. Quæstio est 5. an Religiosus possit eligi ad Prælaturam sui ordinis, sed alterius Monasterij? affirmativam docet Layman in c. *si Religiosus*, 27. h. tit. in 6. dicens, id haberi in *Clement. 1. eod.* quia licet ibi solum dicatur, *eligi non posse ad Prælaturam, Episcopali inferiorem diversi ordinis*; per contrarium tamen sensum etiam alterum deduci potest; quod tamen accipe, nisi aliud speciali jure certæ alicujus Religionis id cautum sit, prout est in Soc. JESU. verum huic resolutioni Patris Layman opponi potest textus c. *cum singula*, 32. de Præbend. §. *prohibemus*; de quo a libi. An autem hoc, quod tradit Layman citatus, procedat, si Religiosus eligeretur ad Prælaturam Ecclesiæ Collegiatae sæcularis? dubari potest: Resp. tamen quæstionem fieri posse de Religioso ex ordine mendicantium, vel non mendicantium; quo supposito:

Dicendum de utroque casu negativè; 1. quia beneficia sæcularia sæcularibus Clericis conferenda sunt per c. *cum de beneficio*, 5. de Præbend. in 6. deinde in c. *Super eo*, 19. de Regularibus, statuitur, *Religiosos non esse assumendos in Ecclesijs sæcularibus*, ne à suæ professionis regula declinent; ergo nisi per aliquam exceptionem ea constitutio limitetur, tenenda est; at per nullam exceptionem aliam limitatur, nisi de qua diximus ex *Clement. 1. n. 2000.* & illam, quæ habetur in c. *quod Dei timorem*, de statu Monach. ubi permittitur Canonicis Regularibus, ut ad præstandum officium prædicationis erga plebem, in Ecclesijs Parochialibus, in eorum commodum institui possint.

1003. Accedit clara prohibitio in Extravag. Tom. I.

dissendijs, de postul. Prælatorum, ne Religiosus ordinis Mendicantium ad inferiorem Cathedrali Ecclesiæ postuletur; de alijs autem ordinum non mendicantium communis Doctorum sensus est (ut tradit Suarez l. 7. de Relig. c. 29. à n. 70.) hodie non permitti, ut ad beneficia quæcunque (præter Episcopatum) etiam si curata sint, vel Prælaturæ alicujus Ecclesiæ Collegiatae sine dispensatione Pontificis promoveantur. Et ideo Layman l. 4. *Theol. mor. tr. 2. c. 4. à n. 2.* expressè tradit, privilegio per c. *quod Dei timorem*, Canonicis Regularibus concessio, derogatum esse hodie per Concordata Concilij Lateranensis cum Leone Papa, significasse plures sequentes Pontifices, apud Sanchez l. 7. moral. c. 39. num. 71 Garciam p. 7. de beneficio. c. 10. nu. 31. & Cardinales in *declar. Trident. sess. 14. c. 10. de reform.*

Hinc ulterius deducit Layman cit. hodie absque Papæ dispensatione, Canonicum Regularem ad parochialem Ecclesiæ promovendum non esse, quod etiam docet Miranda in *man. tom. 1. q. 32. a. 5.* & significat Sylvester V. *Religio*, 7. q. 6. & juxta hanc praxin Curie Romanæ, Episcopum Monachos, & Regulares Canonicos, si absque Papæ licentia ad parochias sæculares, suo monasterio non unitas, promoti sunt, inde remove posse.

Videtur autem notanter loqui de parochijs suo Monasterio non unitis; nam, ut rectè tradit, in c. *si Religiosus*, 27. h. tit. in 6. hodie adhuc Prælati Ordinum, Religiosos suos, cum potestate iterum amovendi instituire possunt ad parochias, *Monasterijs eorum subjectas*; idque dubitari non debet de ea parochia, quæ in loco Monasterij sita, à prima institutione Regularibus commissa est: qua de re *Trident. sess. 25. de Regular.* sed & in ea parochia id locum habet, quæ postea Monasterio incorporata est, quod Prælatus Ordinis, Regularem suum, idoneum, instituire possit, qui tamen ab Episcopo examinare, & parochia ejus visitari debeat: quia unio intelligitur, salvo jure Episcopali, uti deducitur ex *Concilio Trid. sess. 7. c. 7. junctis declarat. Cardinal. & sess. 24. c. 3. & 18. de reformat.*: excipe, nisi Prælatus Ordinis exemptus, veluti Episcopalem in territorio illo jurisdictionem obtineat, ut Episcopus nihil juris sibi vindicare queat.

K k k

Quæstio

2006. Questio est 6. an Religiosus, absque licentia sui immediati Superioris possit consentire in electionem de se factam extra suum Monasterium etiam ejusdem Ordinis? R. quod non; hoc sub poena amittendi juris per electionem acquisiti, c. *si Religiosus*, 72. h. tit. in 6. ibi: si Religiosus (cujus arbitrium non ex sua, cum velle, vel nolle non habeat: sed ex illius, quem vice Dei supra caput suum posuit, & cujus imperio se subiecit, voluntate dependet) electioni de se ad praelationem aliquam, extra suum Monasterium, vel suam Ecclesiam celebratam, sui Superioris, qui dare ipsam valeat, non petita licentia, & obtenta praesumpserit consentire: consensus sic praestitus non teneat, & in poenam praesumptionis illius electio eadem, ipso facto, viribus vacuetur omnino. Notamen, in hoc casu non requiri licentiam Conventus, sed sufficere solius Praelati; non tamen generalem tantum, sed particularem, & quae electionem factam subsequatur; habetur in cit. c. §. quia vero, ibi: quia vero, utrum Religiosis consentiendi electionibus de se factis: & ad Praelationes, ad quas electi fuerint, transeundi à suis Superioribus, sine fratrum consilio licentia dari possit: cum jura super hoc sint varia, dubitatur interdum? Nos, ad hujusmodi dubitationem tollendam, & ut ordinationes Ecclesiarum, ac monasteriorum, in quibus tales electi extiterint, celerius, & facilius valeant expediri: decernimus, ut jidem Superiores) suis irrequisitis conveniuntibus) electis hujusmodi consentiendi & transeundi, liberam dare valeant facultatem. His adde Clement. ult. de elect. ubi decernitur, non sufficere Praelati licentiam, si generatim alicui data sit, ut liceat consentire electioni, aut provisioni, si quam de ipso fieri contigerit, imò, etiam si (ut gloss. ibi communiter recepta docet) particulatim alicui data sit, contingat, eum in tali Ecclesia eligi; sed opus est, ut licentia electionem factam subsequatur.

2007. Praeter hæc not. 1. nullum Religiosum Mendicantium ad aliquam Praelaturam, extra suum Ordinem, in discordia electum, nullum jus acquirere, quamvis Praelatus ejus in illius electionem consentiat; imò nec in illam consentire posse, etiam cum licentia sui Praelati, c. *quorundam*, 24. h. tit. in 6. Forman autem ele-

ctionis in Praelato Regulari eandem esse cum ea, quam dedimus supra, nimirum per scrutinium, & secreta suffragia, nisi aliter alicubi observari soleat ex privilegio, concessione speciali, aut recepta Ordinis consuetudine; V. *Trid. sess. 25. de Regularib. c. 6.*

2008. Not. 2. Praelatos regulares exemptos, confirmationem suam accipere debere à Papa, cui immediatè subjecti sunt, nisi aliud habeant ex proprijs constitutionibus, & ante illam nihil jurisdictionis exercere posse; secus eà obtentà; ac eos, etiam si habeant jus infulae, & baculi, non consecrari, sed solum benedicti per simplicem, & deprecatoriam manuum impositionem, ab Ecclesia institutam, idque ex commissione summi Pontificis, & assistentibus duobus alijs Abbatibus, die Dominico, vel alio festo, nisi aliud habeant Ordinis privilegia, vel consuetudo legitima; & benedictionem semel collatam non repeti, esto semel benedictus ad aliam Praelaturam transferatur. Reliqua de confirmatione, & electione ex dictis generaliter superius, resolvì possunt. V. num. 2818.

ARTICULUS XVIII.

De electione, confirmatione, & benedictione Abbatissarum, & aliarum Praepositarum.

2009. DE harum personarum electione specialiter agitur in c. *Indemnitatibus*, 43. h. t. in 6. ubi sic loquitur Bonifacius VIII. indemnitatibus monasteriorum monialium, quæ frequenter, propter electiones in discordia celebratas, in ipsis grandia in spiritualibus, & temporalibus dispendia patiuntur, occurrere desiderabiliter affectantes: statuimus, ut, cum in eis fuerit electio facienda, nulla monialis (nisi duodecim annos peregerit, & professæ fuerit tacite, vel expresse) ad eligendum cum alijs admittatur. Nec in Abbatissam, aut Priorissam (ubi per Priorissam monasterium gubernatur) de cætero eligatur aliqua, nisi tricesimum annum compleverit, & expresse professæ fuerit ordinem regularem.

2010. Circa hunc textum not. 1. quòd jure antiquo Moniales non poterant sibi eligere Abbatissam, vel praepositam, nisi habere-